

f. Ex. 20 Rbd. mere i Afgift om Mæret, eller 2, 3, 4 Tdr. Byg mere i Landgilde o. s. v. og saa seer jeg sandelig ikke hvad der er vundet ved, at han ikke udtryffeligt maa forbyde dem at tage Jnderster tilhuse. Naar den ærede Drdsfører har gjort opmærksom paa, som en anden Binding, at Lovens 3—19—7, der forbyder Fæstere at tage Jnderster, ophæves, saa troer jeg heller ikke det vil gjøre synderligt til Sagen, thi jeg har seet en temmelig Mængde Fæstebreve, og man træffer naturligviis ikke eet uden at det omhandlede Forbud findes deri; men jeg troer, at man maa komme til at lede længe inden man finder eet, hvori det udtryffeligt er udhævet paa den Maade, at Fæstere skal holde sig Lovens 3—19—7 efterrettelig, medens man derimod i Regelen vil finde en bestemt udtalt Forpligtelse til, at han ikke maa tage Jnderster tilhuse, og Ophævelsen af Lovens 3—19—7 vil altsaa i alle disse Tilfælde aldeles ikke faae nogen Indflydelse paa denne Contracts-Bestemmelse. Nu siger ogsaa den ærede Drdsfører, at de til Overtrædelse af Lovens 3—19—7 knyttede Straffebestemmelser blive ved denne Indstilling hævede; men er det rigtigt? Jeg troer, at naar disse Forbud i Fæstebrevene imod at tage Indsiddere tilhuse ikke har noget med Lovens 3—19—7 at gjøre, saa har de heller ikke noget med disse Straffebestemmelser at gjøre, som staae her; i alt Fald vil Fæstere ingenlunde blive straffte, naar de overtræde hine Betingelser, fordi at de til Lovens 3—19—7 knyttede Straffebestemmelser blive hævede. Dette forekommer mig at være en soleklar Ting. Altsaa vil man, ved at vedtage dette, ikke opnaae andet end at de nævnte Forbud i Fæstebrevene fremdeles ville blive bestaaende; i Overtrædelsestilfælde ville disse Overtrædelser fremdeles blive straffede, og istedetfor et udtryffeligt Forbud i fremtidige Fæstebreve imod at tage Indsiddere tilhuse, vil det komme til, at der bliver opstillet Betalingsbestemmelser for det Tilfælde, at han tager Indsiddere tilhuse, som gjør, at han lader det være for ikke at tabe alfor meget ved at indtage dem. Dette er efter min Formening, som jeg troer er bygget paa et practisk Kjendskab til Forholdene, det, som opnaaes, og som altsaa er aldeles Intet. Men

der er tillige en Betænkelse tilføjet; thi skulde Fæstere virkelig være af samme Anskuelse som den ærede Drdsfører, og altsaa skulde gaane hen og tage Indsiddere til sig, saa er det jo aabenbart, at man vil faae endeel Processer derved fremkaldte, og hvorledes Udsaldet af disse Processer end vil blive, saa troer jeg allerede at det er betænkeligt i Lovgivningen at give Anvisning til endeel Processers Førelse; men jeg tvivler derhos ikke paa, hvorledes Udsaldet af disse Processer vil blive og jeg holder det derfor for aldeles usforsvarligt, ved Lovgivningen at bidrage til at fremkalde saadanne (Gørh). Den ærede Drdsfører har talt om; at vi skulle ikke staae den provisoriske Lov ihjel; men jeg vil gjøre den ærede Drdsfører opmærksom paa, at det ingenlunde er Folkethinget, som har staaet den provisoriske Forordning ihjel; den provisoriske Forordning er aldeles ikke forelagt os, altsaa kunde vi heller ikke staae den ihjel. Landstinget slog den ihjel, og sendte os et nyt Forslag, og det er det, som vi have behandlet; altsaa, det kan der ikke være Tale om. Naar man har sagt, at den provisoriske Lov vilde forsvinde, saa troer jeg heller ikke det, jeg troer, at den ikke vil forsvinde, og dermed skal jeg lade det staae. Min Indstilling bliver altsaa til de ærede Rigsdagsmand, vel at overveje om de troe at have vundet noget ved at tiltræde Majoritetens Forslag, om de ikke meget mere troe at burde holde paa hvad Thinget ved snart saamange Afstemninger, at jeg ikke kan tælle dem, har vedkjendt sig som sin Overbeviisning, nemlig at stemme for den Indstilling, som af Minoriteten er gjort, (Grundtvig: Ja!), og derved overlade trygt til Regjeringen, hvad den vil gjøre ved den provisoriske Lov, som ikke har været os forelagt til Behandling.

Drdsføreren: Ja, det vil med andre Ord sige: man vil ikke vedtage dette Lovudkast, fordi man stoler paa, at Regjeringen skal holde paa den provisoriske Lov; man vil ikke have det, fordi man troer, at, uagtet man kan sige Nei til det, saa beholder man det dog alligevel; det er den egentlige Mening deraf. Dersom nu den ærede Rigsdagsmand indseendte i sig hele den lovgivende Myndighed, saa vilde jeg føle mig aldeles beroliget ved hans